

I Hald Vind nr. 1, marts 2020 bragte jeg en artikel med overskriften:

”BØRHOLMEN KERAMIK”

Artiklen beskriver en særpræget udstilling af keramik, ved landevejen der fører forbi Non Ege i 1934, fremstillet af Vollquartz Viktor Formann. Siden hen er jeg blevet kontakten af flere om hvor navnet Børholmen stammer fra og jeg har ikke kunnet give et ordentligt svar. Søger man på Google Maps fremkommer et par små øer i Norge, men om de havde noget at gøre med Formanns keramik kunne jeg ikke afgøre.

Her i foråret 2022 faldt jeg over en artikel i Viborg Stifts-Tidende fra 15. juli 1941:

”Hvor Oldtidens Pottemagerkunst er genopstaaet.

V. Formann aabner en særpræget Keramikudstilling i sit hus ”Børholmen” i Hald Ege.”

Aha, det er huset der hedder Børholmen. Videre i artiklen beskrives at huset, hvor udstillingen findes: *”ikke er vanskeligt at finde. Det ligner ikke de andre huse i Hald. Midt imellem alle de røde og gule Teglstensvillaer ligger dette besynderlige, straaetægte Bjælkehus som en fremmedfugl i Reden, - som et lille stykke Norge, der er revet løs fra det forrevne Fjeldlandskab, hvor man synes, at det hører hjemme, og er flyttet ned midt mellem Danmarks frodige Æblegaarde og Humlehaver.*

Her ses huset som det tog sig ud i 1941.
Nu Egeskovvej 43

Formann har selv norsk Blod i aarerne. Gennem to Hundrede Aar har hans Slægt eget Lysekloster, en gang Norges største Jordegods, og Godset er endnu i Dag i Slægten Formanns Eje. ”Børholmen” er kaldt op efter et andet norsk Gods, der også har været i Slægtens Besiddelse.

Videre i artiklen beskrives at Formann er inspireret af oldtidens egyptiske pottemagerkunst og derfor prøver at få sine krukker til at se ud, som om de har 6000 år på bagen: *"Hverken Krukkerne eller Leret må se ud, som det er lavet for nylig og alligevel skal Malingen og Leret være saa holdbart som nyt."* Formann slutter artiklen: *"Selvfølgelig kan Krukkerne bruges, som man bruger alle andre krukker. De fleste Mennesker vil gerne kunne sætte blomster i dem, og det har de naturligtvis Lov til; men Krukkerne er første og fremmest – eller udelukkende – ment som kuriøse kunstgenstande, der i sig selv er nok til at pryde Hjemmet."*

Nu til 2022: I sommer havde vi besøg i Hald Ege Samlingen af en dame fra Brande og snakken kom ind på Vollquartz Formann, da vi har et par kultegninger af ham, men ikke noget keramik. Fjorten dage senere dukkede damen op sammen med sin gamle mor, der som ung sygeplejerske havde boet i "Chocoladehuset" (Granvænget 2), altså lige over for Formanns. De medbragte forskellige ting, bl.a to Børholmen Krukker og en kultegnning lavet af Formann, som de forærede til Samlingen. Stor tak.

For nylig flyttede Ditte og Poul Erik Larsen fra Granvænget 1 (nabo til Egeskovvej 43), hvor de har boet siden 1962. Poul Erik har fortalt, at der i starten af 1960'erne var en lille grøft mellem de to grunde, der smed Formann al den keramik som var mislykket eller revnet. Poul Erik og Ditte har også foræret Samlingen et stykke Børholmen Keramik, så nu er vi de stolte ejere af tre eksemplarer fra Formanns hånd.

De fire genstande fra Formanns hånd.

På Hald Ege Samlingens vegne
Poul Harald Christensen